

2. İstanbul Uluslararası Su Forumu Bakanlar Toplantısı

3 Mayıs 2011

Conrad İstanbul Otel

Başkan Özeti

Bakanlar, üst düzey karar vericiler ve uluslararası kuruluş temsilcileri, ortak su meselelerine dair görüşlerini paylaşmak amacıyla Bakanlar Toplantısı'nda bir araya gelmişlerdir. Toplantı sırasında küresel, bölgesel ve yerel su sorunlarının aşılmasında karşılaşılan temel konular ele alınmıştır. Bu başkan özeti, 2. İstanbul Uluslararası Su Forumu çerçevesinde gerçekleştirilen Bakanlar Toplantısı'nda paylaşılan fikirler, bölgesel kaygılar ve önerilen çözümlerin bir derlemesini sunmayı amaçlamaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı Prof. Dr. Veysel EROĞLU, 15 ülkeden gelen bakanlar, üst düzey yetkililer ve BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) ve Dünya Su Konseyi (WWC) temsilcilerini selamlayarak toplantıyı açmıştır. Bakanlar Toplantısı'nın temel amacının bölgesel işbirliğini geliştirmek olduğunu belirten EROĞLU, 2. İstanbul Uluslararası Su Forumu'nun sonuçlarının, 12-17 Mart 2012 tarihlerinde Fransa'nın Marsilya şehrinde yapılacak olan 6. Dünya Su Forumu'na aktarılacağını dile getirmiştir.

Bakan EROĞLU, suyun vazgeçilmez bir doğal kaynak ve insan hayatı için bir ön şart olduğunun altını çizmiştir. Binyıl Kalkınma Hedefleri'nin Çevresel Sürdürülebilirlik Bölümü'nde yer alan su hedefine dikkat çeken EROĞLU, sürdürülebilir kalkınma ve su ve gıda güvenliğinin, ancak suyun farklı sektörler arasında en uygun şekilde tahsis edilmesi ile ulaşılabilecek iyi bir su yönetimi ile sağlanabileceğini belirtmiştir. Bakan EROĞLU, bütüncül su yönetimi ve havza düzeyinde planlamanın çok önemli olduğunu vurgulamış, ancak bu uygulamaların temel teknoloji ve altyapı eksikliğinden dolayı küresel düzeyde tatbik edilemediğini dile getirmiştir.

İstanbul Su Mutabakatı'nın 52 ülkeden 900'den fazla belediye başkanı tarafından imzalandığını hatırlatan Bakan EROĞLU, 5. Dünya Su Forumu'nu bölgesel işbirliğine iyi bir örnek olarak nitelendirmiştir. Afet yönetimi ve koruma projelerinin, yaşanan iklim değişikliği nedeniyle artan önemini vurgulamıştır. Atıksu arıtma teknolojileri, içme suyu, sulama teknolojileri, erken taşkın uyarı sistemleri, kapasite geliştirme, teknoloji transferi ve deneyim paylaşımını komşular arasında birer işbirliği aracı olarak örnek gösteren EROĞLU, bölgeden işbirliği örnekleri vermiştir. Türkiye hâlihazırda, Suriye, Gürcistan, Rusya, Yunanistan ve İsrail ile orman yangınları, kum fırtınaları ve rüzgâr erozyonu konularında işbirliği içindedir. Suriye ile işbirliği çerçevesinde, Asi Nehri üzerine kurulacak olan Dostluk Barajı'nın temelleri yakın zamanda atılmıştır ve Bulgaristan ile Tunca Nehri üzerine kurulacak baraj için ortak bir çalışma yapılmaktadır. Meriç, Asi ve Çoruh Nehirleri'nde ise erken taşkın uyarı sistemleri geliştirilmiştir.

Bakan EROĞLU, fikir alışverişi ve bölgesel işbirliğinin gelişmesine imkân sağlayan Bakanlar Toplantısı sayesinde, bölge ülkelerinin birbirlerinden bilgi edinebilecekleri beklentisini dile getirerek açılış konuşmasını sonlandırmıştır.

Filistin Su Yönetimi Başkanı Dr. Shaddad ATTİLİ, Gazze ve Batı Şeria'da yaşanan su sorunlarından bahsetmiştir. Dr. ATTİLİ, iklim değişikliği nedeniyle, Filistin Yönetimi'nin beraberinde göçü getiren su ve gıda güvenliği sorunları ile karşı karşıya kaldığını belirtmiştir. Ayrıca, siyasi sorunlardan dolayı bölgenin su kaynaklarından yeterince faydalanamadıklarını dile getiren Dr. ATTİLİ, 5. Dünya Su Forumu sırasında yardım çağrısında bulundukları, ancak bir karşılık

alamadıklarını sözlerine eklemiştir. Suyun Allah tarafından doğa ve insanlar için yaratıldığını söyleyen Dr. ATTİLİ, Kızıldeniz-Ölü Deniz Kanal Projesi gibi ortak su çalışmalarında işbirliği yapmaya hazır olduklarını dile getirmiştir. Dr. ATTİLİ, Filistin Su Yönetimi'nin sürekli bir biçimde sağlıklı içme suyu sağlayamadığını ve sanitasyon sistemlerinin bulunmadığını belirterek, mevcut durum hakkında daha fazla bilgi vermiştir. Barış Suyu Projesi gibi bölgeye su transferini amaçlayan geçmiş projelerin son durumunu sorgulayan Dr. ATTİLİ, söz konusu su krizinin üstesinden gelinmesi konusunda destek çağrısında bulunmuştur. Ayrıca, mevcut suyun %60'ının Arap Bölgesi'nin dışından geldiğini, fakat bir Arap ülkesi olmamasına karşın Türkiye'yi Fırat ve Dicle Nehirleri konusunda bir tehdit olarak görmediklerini belirtmiştir. Dr. ATTİLİ, işbirliğinin önemini ve Akdeniz Bölgesi'nde bu konuda yaşanan eksikliği vurgulayarak sözlerini bitirmiştir.

Tacikistan Toprak Islahı ve Su Kaynakları Birinci Bakan Yardımcısı Bay Sultan RAHİMOV, dünyada 270'ten fazla sınıraşan su kaynağı olduğunu, ancak bu doğal kaynaklardan her ülkenin hakça bir pay almadığını dile getirmiştir. Bay RAHİMOV, bölgedeki su kaynaklarının iklim değişikliğinin baskısının altında olduğuna işaret etmiş ve bölgesel işbirliği için çağrıda bulunmuştur. Bay RAHİMOV, verimli bir su kaynakları yönetiminin uygulanabilmesi için yapılan ikili anlaşma ve/veya ortak çalışmaları yetersiz olarak nitelendirmiştir. Bay RAHİMOV, tüm bölge ülkelerinin katılımı ile gerçekleştirilecek işbirliği ve uyumlu faaliyetleri teşvik etmiş ve bu konuda Tacikistan'ın hazır olduğunu açıklamıştır. Su ve enerji güvenliğinin beraber ele alınmasının gerekliliğinin altını çizmiştir. Bay RAHİMOV, mevcut su potansiyelinin Orta Asya'nın ihtiyaçlarını karşılayabileceğini ve işbirliği ve uyumlu çalışma eksikliğinin Orta Asya'daki verimsiz su yönetiminin en önemli nedenini teşkil ettiğini iddia etmiştir. Ayrıca, Tacikistan'ın tek başına Orta Asya'nın ihtiyacının 3 katı fazla hidroelektrik enerji potansiyeline sahip olduğunu ve Tacikistan'ın 4 milyon hektarlık tarım alanı için sulama suyu sağlayabileceğini sözlerine eklemiştir. Bay RAHİMOV, Tacikistan'ın potansiyele sahip olduğunu, ancak ulusal su politikalarını içeren bir işbirliği olmaksızın, Orta Asya'da yaşanan su sorunlarının aşılamayacağını belirterek konuşmasını sonlandırmıştır.

Kırgızistan Su Yönetimi ve Toprak Islahı Devlet Komitesi Başkanı Bay Ziyadin JAMALDİNOV, bir tarım ülkesi olan Kırgızistan için verimli su kullanımının önemli bir konu olduğunu belirtmiş ve su yönetiminde karar alma ile uygulamada yaşanan sorunlara atıfta bulunmuştur. Havza yönetimi için bütüncül bir bakış açısının gerekliliğinin altını çizmiş ve tarafların bölgesel ve uluslararası anlaşmalarda yer alan madde ve uygulamalara riayet etmeleri gerektiğini belirtmiştir. Bölgesel işbirliğine bir örnek teşkil eden Kırgızistan, Özbekistan ve Kazakistan arasında Seyhun Nehri Havzası'nda işbirliği yapmak üzere 1998 yılında imzalanan anlaşmaya atıfta bulunarak, diğer ülkelerin de Kırgızistan gibi işbirliğinde bulunması gerektiğini ifade etmiştir. Bay JAMALDİNOV, suyun enerji üretimi için de önemli bir kaynak olduğunu ve enerji güvenliğinin, artan ihtiyacı karşılamak adına Bışkek için öncelikli bir konu olduğunu vurgulamıştır. Bay JAMALDİNOV, Orta Asya ülkelerinin kendi çıkarları için bireysel temelde hareket ettiklerinden şikâyet etmiş ve nüfus artışından dolayı gelecekte yaşanacak daha ciddi sorunlar konusunda uyarıda bulunmuştur. Su yönetiminde yeni politikalar ve iyi niyete dayalı bir bölgesel dayanışmanın, bölge ülkelerinin bireysel eylemlerinin yerini alması gerektiğini vurgulayarak sözlerini sonlandırmıştır.

İran Dışişleri Bakanlığı Ticaret Müzakereleri ve Enerji Dairesi Başkanı Bay Javad AMİN-MANSOUR, nüfusunun %80'den fazlasının kurak ve yarı kurak alanlarda yoğunlaştığı İran'da su konusunda sorunlar yaşandığını dile getirmiştir. Bu sorunlar arasında kötüleşen çevre koşulları, kum fırtınaları, iklim değişikliği, küresel ısınma, nüfus artışı ve yağış miktarında yaşanan düşüşe işaret etmiştir. Bay AMİN-MANSOUR, iklim değişikliği nedeniyle Urmiye Gölü'ndeki su miktarının önemli ölçüde azaldığını ve gölün yakında kurumasının beklendiğini belirtmiştir. Bunlara ek olarak, İran'ın artan talep ve azalan doğal kaynaklardan dolayı yaşanan su sorunlarını aşmak için hazırladığı planlardan bahsetmiş, bunlar arasında daha az su kullanımını teşvik eden kamu farkındalık kampanyaları, modern sulama sistemlerinin uygulanması, endüstrideki su kullanımı için yeni üretim

teknolojileri ve atıksu yönetimi ile yüzey suları kirliliğinin engellenmesini saymıştır. Bay AMİN-MANSOUR, İran'ın daha iyi su yönetimini teşvik etmek için bölgesel faaliyetlerde bulunduğunu da dile getirmiştir. İran'da hâlihazırda, 18 ülke ve 8 uluslararası bilimsel örgüt ile işbirliği sonucunda, Kentsel Su Yönetimi Bölgesel Merkezi (RCUWM) ve Uluslararası Hidrolojik Su Yönetim Merkezi olmak üzere iki bölgesel su yönetim merkezi kurulmuştur. RCUWM'nin bugüne kadar 24 çalıştay ve 4 uluslararası konferans düzenlediğini ve her gün verimli su yönetimi konusunda eğitimler vermeye devam ettiğini belirtmiştir. Bay AMİN-MANSOUR, bölgedeki işbirliğini daha da fazla geliştirmek amacıyla önümüzdeki Eylül ayında Kabil'de yapılacak RCUWM toplantısına İran'ın Asya, Afrika ve Orta Doğu ülkelerini davet ettiğini dile getirmiştir. Bay AMİN-MANSOUR, İran'ın 6. Dünya Su Forumu'na aktif bir katılım sağlayacağını söyleyerek konuşmasını sonlandırmıştır.

Irak Ulusal Su Kaynakları Merkezi Genel Direktörü Bay Aoun Diab ABDULLAH, Irak ve Türkiye arasındaki güçlü siyasal, tarihsel, dinsel ve ekonomik bağlara atıfta bulunarak, Irak'ın, vermiş olduğu siyasal ve teknik destekten dolayı Türkiye'ye duyduğu minnettarlığı dile getirmiştir. 2009 yılında, Türkiye, Suriye ve Irak arasında yapılan ve su güvenliği, afet zararlarını azaltma ve çölleşme konularının ele alındığı İstanbul Toplantıları'nı 1 hatırlatmış ve söz konusu toplantıların Fırat ve Dicle Nehirleri'nin kullanımı, nehir yatağı ıslahı, erozyon engelleme ve ağaçlandırma çalışmalarını teşvik etme konularında bölgesel işbirliğinin temel ilkelerinin belirlendiği verimli toplantılar olduklarını dile getirmiştir. Bunlara ek olarak, işbirliğinin suyun hem miktarı hem de kalitesi temelinde yapılması gerektiğini vurgulamış ve baraj inşaatı, nehir yataklarının ıslahı ve taşkınların engellenmesi konularındaki ihtiyacın önemine dikkat çekmiştir. Ayrıca Bay ABDULLAH, Irak'ın, sınıraşan suların bölgedeki tüm insanlara yarar sağlayacak biçimde optimum, hakça ve makul kullanımı ilkesinin destekçisi olduğunu belirtmiştir. Irak'ın yetersiz su temininden zarar gördüğünü ve kaynaklarından verimli bir şekilde faydalanamadığını ifade etmiştir. Bu sebeplerden dolayı, Irak'ın sınıraşan suların optimum kullanımı konusunda, yukarıda yer alan ilkelerin ışığında bir anlaşmanın sağlanmasını arzu ettiğini ifade etmiştir. Bay ABDULLAH, 1997 BM Uluslararası Su Yolları Anlaşması'nın teşvik edilmesinin gerekliliğini vurgulamıştır. Irak'ın, su ve tarım konusunda stratejik araştırma yapmak için uluslararası firmalardan yararlandığını belirterek konuşmasını sona erdirmiştir.

Rusya Federal Su Kaynakları Ajansı Başkan Yardımcısı Bay Vladimir NIKANOROV, Rusya'nın başarılı bir su yönetim sistemine sahip olduğunu, ancak yağış miktarındaki belirgin düşüş ve su kaynakları ile yerleşim alanlarının dağılımı arasındaki uyumsuzluk nedeniyle sorunlar yaşandığını belirterek konuşmasına başlamıştır. Rusya'nın, aralarında Çin, Azerbaycan, Ukrayna ve Finlandiya'nın bulunduğu birçok komşusu ile imzaladığı ikili anlaşmaların yanı sıra, 30'dan fazla bölgesel anlaşmaya taraf olduğuna işaret etmiştir. Bay NIKANOROV, afetler meydana geldiğinde daha iyi bir ortak çalışma ortaya koyabilmek için afet zararlarının azaltılması ve afet yönetimi alanlarındaki işbirliğinin afet öncesinde başlatılmasının önemini vurgulayarak konuşmasını sonlandırmıştır.

Bulgaristan Çevre ve Su Bakanı Yardımcısı Bayan İvelina VASİLEVA, Bulgaristan kanunlarının AB müktesebatı ile uyumlu hale getirildiğini ve Bulgaristan'ın nehir havzası yönetim planlarının AB Su Çerçeve Direktifi'ne uygun olarak hazırlandığını dile getirmiştir. Türkiye'nin AB'ye üyelik çalışmalarını takdir ettiğini ve yeni işbirliği mekanizmalarının geliştirilmesinin gerektiğini belirtmiştir. Bayan VASİLEVA, iyi komşuluk ilişkilerinin tesisi için ortak eylem ve karşılıklı yardımlaşmanın önemini vurgulamıştır. Ayrıca, Bulgaristan ve Türkiye arasında eko-turizm ve Karadeniz'de çevresel etki değerlendirme ve kirliliğin önlenmesi konularında işbirliği yapılması önerisinde bulunmuştur. Bayan VASİLEVA, bütüncül su yönetimi uygulamaları ve bu uygulamaların bölgesel şartlara uyumlu hale getirilmesi çalışmalarında paylaşımın önemine dikkat çekmiştir. Karadeniz için bir işletim programının hazırlandığını söyleyen Bayan VASİLEVA, Türkiye ile en iyi uygulamalar ve bilginin paylaşımını önermiştir. Ayrıca, Bulgaristan'ın nehir havza yönetimi planlarının içerisinde yer alan belirli projelerde uygulanabilir adımların atılmasına taraftar olduğunu

belirtmiştir. Bayan VASİLEVA, su yönetiminde yaşanan sorunların bölgedeki finansal kaynak yetersizliğinden kaynaklandığını ve ortak eylemlerle bu sorunların aşılabileceğini belirterek sözlerini sonlandırmıştır.

İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) Bilim ve Teknoloji Komitesi Başkanı Dr. Razley Mohd NORDİN, Türkiye'nin Dünya Su Forumu düzenleyen ilk İKÖ üye ülkesi olduğuna dikkat çekmiştir. İstanbul'da düzenlenen 5. Dünya Su Forumu'nda tanımlanan su vizyonu fikrinin daha ciddi ve istekli bir biçimde ele alınması gerektiğini belirtmiştir. Dr. NORDİN, Türkiye ve Suriye tarafından Ası Nehri üzerine inşa edilecek ortak baraj projesinin güzel bir işbirliği örneği olduğuna işaret etmiştir. Dr. NORDİN, işbirliği için on ana konu başlığı sunarak konuşmasına son vermiştir: sulama, su arıtımı, alternatif su kaynakları ve su islahı, iklim değişikliği, atıksu yönetimi, hidrometeorolojide veri yönetimi, su kaynakları yönetimi için kurumsal reformlar, İran'dakilere benzer su yönetimi merkezlerinin kurulması, ortak sorunların ulusal ve uluslararası gündeme alınması, finans, teknoloji.

BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Orta Asya Bölgesi Koordinatörü Bay Mustapha SİNACEUR, 5. Dünya Su Forumu'nun muhteşem bir organizasyon olduğunu dile getirmiştir. Orta Asya'daki işbirliği eksikliğini, su sorunlarının aşılmasının önündeki en büyük engel olarak nitelendirmiştir. Ancak, Kırgızistan ve Kazakistan arasında kurulan Ortak Nehir Yönetim Komitesi'nin, mevcut duruma bir istisna teşkil ederek umut verici olduğunun altını çizmiştir. Ayrıca, 2010 yılında Aşkabat'ta düzenlenen BM Bölgesel Danışma Komitesi Toplantısı'nın ana konusunun Orta Asya'daki iletişimi geliştirmek olduğunu belirtmiştir. Bay SİNACEUR, Aral Gölü ve Nil Nehri havzalarındaki işbirliğinin geliştirilmesine olan desteklerini dile getirmiştir. FAO'nun tarım sektörüne destek sağlamak için başarılı bir finans mekanizması oluşturduğunu ve hâlihazırda Orta Asya'ya yaklaşık 10 milyon \$ hibe sağladığını belirtmiştir. Bay SİNACEUR, müzakerelerin devam ettirilmesinin ve bölgesel işbirliği ve eşgüdüm için inisiyatif alınmasının gerekliliğini vurgulayarak konuşmasını sonlandırmıştır.

Arnavutluk Çevre, Orman ve Su İdaresinden Sorumlu Bakan Yardımcısı Bay Arben DEMETİ, Arnavutluk'un zengin su kaynaklarına sahip olmasına karşın, su arıtmada zorluklar ile karşılaştığını söylemiştir. Ayrıca, nüfus artışı ile tarım, turizm ve endüstride yaşanan yoğun gelişmeden dolayı, su kaynakları üzerindeki baskının arttığını da sözlerine eklemiştir. Bu sorunları gidermek amacıyla, su ile ilgili tüm faaliyetleri yönetmek üzere bir Su Genel Müdürlüğü'nün kurulduğunu belirtmiştir. Bay DEMETİ, Arnavutluk'ta su kaynaklarının iyileştirilmesine yönelik hukuki bir düzenlemenin hâlihazırda var olduğunu ve uluslararası su yönetimine dair AB Su Çerçeve Direktifi ile uyumlu bir yasa taslağının hazırlandığını dile getirmiştir. Bunlara ek olarak, Arnavutluk'un bölgesel işbirliği için istekli olduğuna vurgu yapmış, ülkesinin sınıraşan konularda Makedonya, Kosova ve Yunanistan ile birlikte çalışmalar yürüttüğüne ve Türkiye ile Arnavutluk arasında bir işbirliği anlaşmasının imzalanacağına işaret etmiştir.

Türkiye Çevre ve Orman Bakanı Sayın Veysel EROĞLU, kapanış konuşmasını yapmak üzere söz almıştır. EROĞLU, ilk olarak Filistin Su Yönetimi Başkanı'nın sözlerine atıfta bulunmuş ve Türkiye'nin Gazze ve Batı Şeria'daki sorunların farkında olduğunu belirtmiştir. Bakan EROĞLU, Türkiye Eski Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL döneminde geliştirilen Seyhan ve Ceyhan nehirlerinden Orta Doğu'ya su transferini öngören Barış Suyu Projesi'ni hatırlatmıştır. Proje şu anda askıya alınmıştır; ancak, Bakan EROĞLU Türkiye'nin günde 250 bin metreküp ham ve 250 bin metreküp arıtılmış su temini kapasitesine sahip olan Manavgat Su Temini Projesi'ne yaklaşık 150 milyon \$ yatırım yaptığını ifade etmiştir. Tankerlerle yapılacak transfer maliyetlerinden dolayı komşu ülkelerden herhangi bir talep gelmemiştir; ancak Bakan EROĞLU talep gelmesi halinde, Türkiye'nin bu tesisten Filistin Yönetimi'ne su temin edebileceğini belirtmiştir.

Bakan EROĞLU, suyun temel bir insan ihtiyacı olduğunu vurgulamıştır. Bu bağlamda, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ)

Nijer’de 108 içme suyu kuyusu açmış ve Türkiye, gelişmekte olan ülkelerde 1,5 milyar \$ değerindeki projelerle 150,000 kişiye su temini sağlamıştır. Örnek olarak Türkiye, Burkino Faso’da 14 kuyu açmış ve 16 tane daha açacaktır. Bakan EROĞLU, eğer destek çağrısında bulunulursa, Türkiye’nin her zaman yardım etmeye çalışacağını açıkça ifade etmiştir. Yardım etmenin bir insanlık görevi olduğunu vurgulayan Bakan EROĞLU, Türkiye’nin geçen sene yaşanan orman yangınları sırasında İsrail’e yardım sağlayan ilk ülke olduğunu hatırlatmıştır. Ayrıca, Türkiye’nin, orman yangınları konusunda Rusya, Gürcistan ve Suriye’ye de yardım sağladığını belirtmiştir. Bakan EROĞLU, Orta Asya’da yaşanan su sorunlarını aşmadaki en büyük engelin siyasi anlaşmazlık ve iletişim eksikliği olduğunu dile getirmiştir. Örnek olarak Özbekistan’ın, Tacikistan’da inşa edilmesi söz konusu olan Rogun Barajı hakkındaki itirazlarını göstermiştir. Ayrıca, Tacikistan’ın su kaynakları bakımından zengin olduğunu ifade etmiştir. Bakan EROĞLU, havza içi işbirliği ve bütüncül nehir havzası yönetiminin önemine dikkat çekmiş ve Kırgızistan ile Kazakistan’ı işbirliği konusundaki girişimleri için tebrik etmiştir.

Bakan EROĞLU, Türkiye’nin bölgesel işbirliğinin gönülden bağlı bir savunucusu olduğunu belirtmiş ve Türkiye’nin komşularıyla yaptığı işbirliklerinden örnekler vermiştir. Örneğin, Türkiye ve İran toz fırtınalarına karşı ortak önlemler almak için bir çok yararlı toplantı düzenlemişlerdir. EROĞLU, Bulgaristan ile imzalanan Mutabakat Zaptı ve Karadeniz’de kirlenmeye karşı yürütülen işbirliğine de dikkat çekmiştir.

Bakan EROĞLU, Türkiye, Irak ve Suriye arasında Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde çalışan üçlü mekanizmadan bahsederek sözlerine devam etmiştir. Türkiye’nin suyun hakça kullanılmasına inandığını vurgulamış ve 2008-2009’da yaşanan kuraklık sırasında, kendi ihtiyaçları pahasına komşularına 550-600 m³/sn su temin ettiğine işaret etmiştir. Bakan EROĞLU, Irak’ta yenilenmeye ihtiyaç duyan verimsiz sistemler nedeniyle mevcut suyun neredeyse %65-70’inin israf edildiğini de sözlerine eklemiştir.

Bakan EROĞLU, İslam Konferansı Örgütü üyelerinin su sorunları hakkında işbirliği yapmalarının gerekliliğinin altını çizmiştir. Ayrıca, verimli su yönetimi ve gıda üretim programlarının gerekliliğini vurgulamış ve fakir bölgelerde su teminine yardımcı olacak projelerin finansmanı için bir su fonunun oluşturulmasını önermiştir.

Son olarak, Bakan EROĞLU, Türkiye’deki su yönetiminin mevcut durumundan bahsetmiştir. Türkiye’nin hidroelektrik enerji potansiyelinin özel sektör ile ortaklaşa yürütülen yap-işlet-devret projeleriyle gerçekleştirildiğini dile getirmiştir. Tüm kentsel yerleşimlerin 2050’ye kadar olan su yönetimi planlarının hazırlandığını ve Türkiye’nin köylere su hizmeti sağlamak için 5 milyar \$’lık bir bütçe oluşturduğunu belirtmiştir. Bakan EROĞLU, Türkiye’nin, çevre, su temini, barajlar ve ormanlar konularında, aralarında Yunanistan, Bulgaristan, Irak ve Suriye bulunan birçok ülke ile anlaşmalar yapmış olduğuna değinmiş ve barajlar, sulama teknikleri ve atıksu yönetimi konularındaki deneyimlerini paylaşmaya hazır olduğundan bahsetmiştir. Bu bağlamda, hidroelektrik enerji potansiyelini gerçekleştirmek isteyen ülkelerin, destek için Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü (DSİ) ile irtibata geçebileceklerine değinmiştir. Bakan EROĞLU, Kankun ve Kopenhag’ta düzenlenen BM İklim Değişikliği Konferanslarında, Türkiye’nin iklim değişikliğine karşı ormanları koruma çabalarının artırılmasını önerdiğine işaret etmiştir. Ağaçlandırma çalışmaları konusunda bir fon kurulması için Türkiye’nin finansal ve teknik destek verebileceğini de ayrıca ifade etmiştir.

Bakan EROĞLU, fakir ülkelerdeki su temini projelerine, orta ve yüksek gelirli ülkelere finans desteği sağlamak için küresel bir su temini fonu kurulmasını önermiş ve katılımcıları konunun detaylarını 6. Dünya Su Forumu’nda tartışmaya davet ederek konuşmasını noktalamıştır.